

Recomanacions per prevenir les malalties transmeses per paparres

Recomanacions importants per a persones que

- practiquen senderisme, caça o altres **activitats en contacte amb la natura**
- treballen en el **medi natural** o en contacte amb **animals**
- viatgen a **zones endèmiques** de malalties transmeses per paparres

 Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública
de Catalunya

061 **CatSalut**
Respon
canalsalut.gencat.cat

Les
paparres
poden
transmetre
malalties

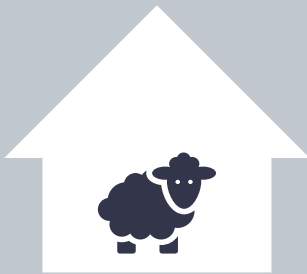
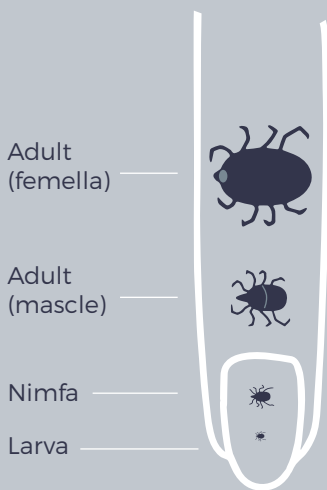

**Que
no se
t'enganxin!**

La millor prevenció
és evitar-ne les
picades

Les paparres poden transmetre malalties

En general, les picades de les paparres no són perilloses i només provoquen una lesió local lleu que no requereix assistència sanitària i que desapareix en uns dies. Però, en alguns casos, poden transmetre agents infecciosos mentre s'alimenten i causar malalties com la febre botonosa, la malaltia de Lyme, la febre recurrent, l'encefalitis transmesa per paparres, la babesiosi, la tularèmia o la febre hemorràgica de Crimea-Congo, entre d'altres.

Què són les paparres

Les paparres són àcars que parasiten externament diversos mamífers, aus i rèptils –tant salvatges com domèstics– i també poden picar les persones. Són hematòfagues, és a dir, necessiten xuclar sang de la persona o animal per alimentar-se i completar el seu cicle biològic.

Hi ha més de 1.000 espècies descrites arreu del món i es classifiquen en dos grups, segons la duresa de la cutícula o membrana que els revesteix el cos: les toves (família *Argasidae*) i les dures (família *Ixodidae*). Les que poden afectar més les mascotes i l'ésser humà són les dures.

L'aspecte de les paparres varia segons l'espècie, l'estadi de desenvolupament (les larves poden ser tan petites com un cap d'agulla i les femelles adultes tan grans com una mongeta) i el grau d'alimentació (són més planes quan no s'han alimentat i més arrodonides quan l'abdomen és ple).

Cicle de vida

Les paparres passen per quatre estadis de maduració durant el seu cicle biològic: ou, larva, nimfa i adult. El cicle complet dura habitualment 2-3 anys, però pot ser més curt en funció de l'espècie i si les condicions ambientals són favorables. Una paparra pot desenvolupar-se completament sobre un mateix hoste o pot tenir dos o tres hosts diferents (és el més freqüent en les espècies de paparres presents a Europa).

Necessiten alimentar-se de sang d'un hoste per passar a l'estadi següent i completar el seu cicle biològic. Les fases de nimfa i adult són les etapes on les paparres poden atacar les persones i transmetre malalties.

On hi pot haver paparres

N'hi ha arreu del món. Es troben principalment on abunda la **vegetació** i habiten **animals silvestres**, en entorns rurals i als boscos. També es poden trobar a zones cobertes d'herba en espais urbans, generalment associades a la presència d'animals domèstics. Acostumen a buscar un lloc adequat en la vegetació i esperen fins que passi un possible hoste al qual accedeixen per **contacte directe**. Un cop a l'hoste, busquen una zona adequada per picar i alimentar-se.

Algunes espècies s'han adaptat a viure a l'interior dels caus dels seus hosts o en construccions humanes, com les granges, gosses o els estables.

Prefereixen les temperatures càlides i la humitat, per això estan més actives des de la primavera fins a la tardor, sobretot a l'estiu.

Com protegir-se de les paparres

> En activitats a l'aire lliure

Si practiqueu senderisme, acampada, caça o altres activitats en contacte amb la natura, o viatgeu a zones endèmiques de malalties transmises per paparres, és important que conegueu aquestes recomanacions.

Abans de sortir

- Vestiu-vos amb **màniga llarga i pantalons llargs**, preferiblement de color clar (d'aquesta manera serà més fàcil comprovar si teniu alguna paparra a sobre).
- Porteu **botes tancades i mitjons** (procurant que cobreixin la part inferior dels pantalons). Eviteu les sandàlies o sabates obertes.
- Si opteu per utilitzar un repel·lent llegiu atentament les instruccions d'ús. Eviteu el contacte directe amb mans i mucoses, i no l'apliqueu sobre ferides.
Eviteu l'aplicació de repel·lents en infants menors de dos anys. En cas de dubte, consulteu el vostre pediatre.
- Si sortiu amb la vostra mascota, és convenient que li apliqueu un antiparasitari extern que repel·leixi les paparres. Consulteu-ho amb el vostre veterinari.

A la natura

- Sempre que sigui possible, camineu pel mig dels camins.
- **Eviteu el contacte amb zones amb vegetació espessa**, amb herba alta i plenes de fullaraca.

Les picades de paparres normalment no són doloroses i de vegades les paparres adherides poden passar desapercebudes; per això és important examinar bé tot el cos.

Quan torneu

- **Examineu-vos acuradament tot el cos** per detectar si us ha picat alguna paparra. La dutxa és un bon moment. Si cal, utilitzeu miralls per poder veure bé totes les parts del cos.

Reviseu-vos, sobretot:

- el cap i el coll
- els plecs corporals (aixelles, engonals, darrere dels genolls, etc.)
- dins i fora de les orelles
- dins el melic
- al voltant de la cintura

No oblideu revisar els infants.

- **Examineu les mascotes i l'equipament.** Les paparres poden entrar a casa enganxades a la roba i als animals, i després enganxar-se a una persona, així que també heu de revisar les mascotes i l'equipament que hagueu dut durant la jornada a l'exterior (motxilles, jaquetes, etc.).

Reviseu amb cura les vostres mascotes, sobretot:

- dins i fora de les orelles
- al voltant dels ulls
- el coll i el clatell
- entre els dits de les extremitats
- els plecs de les extremitats
- al voltant de la base de la cua

- Renteu la roba i l'equip amb aigua calenta. Amb aigua freda o a temperatura mitjana no n'hi ha prou per matar les paparres.

> Recomanacions per a professionals

Si desenvolueu la vostra activitat professional en contacte amb la natura o amb animals, com a

- ramader, pastor, pagès, treballador de granja o d'escorxador
- treballador forestal, guarda, agent del Servei de Protecció de la Natura, personal de les agrupacions de defensa forestal
- veterinari, enginyer agrònom, enginyer forestal
- treballador de centres de protecció i/o recuperació d'animals
- treballador d'altres activitats en contacte estret amb la natura

Extremeu les mesures per evitar la picada de paparres

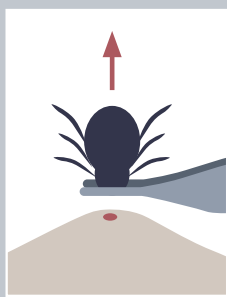
- Utilitzeu **guants i roba protectora** durant la manipulació dels animals.
- Procureu eliminar o **controlar les infestacions** per paparres en els animals i en els espais on es troben (gosses, estables, etc.).

Què heu de fer si us pica una paparra

Tot i que actualment hi ha descrites moltes malalties transmeses per aquests àcars, la majoria de paparres no són portadores d'organismes patògens. En cas que estiguessin infectades, si s'extreuen de manera ràpida i adequada és molt probable que la infecció no es transmeti.

En el cas que una paparra infectada s'adhereixi a una persona (o a un animal), necessita algunes hores per transmetre l'agent infeccios, per això és molt important treure-la tan aviat com es detecti.

Extraieu-la al més aviat possible

- Cal extreure la paparra tan aviat com es detecti per reduir la probabilitat d'infecció. És preferible que ho faci un professional sanitari.

Si ho heu de fer vosaltres mateixos:

- Eviteu els remeis tradicionals com l'aplicació d'oli, alcohol, petroli o calor.
- S'han de fer servir unes pinces romes i punta fina (si no en disposeu, podeu desprendre-la amb els dits utilitzant guants fins). **Subjecteu-la fermament el més a prop possible de la pell i estireu suaument cap amunt**, de manera contínua però sense forçar. Eviteu fer tracció o rotació.
- Procureu no aixafar-la ni trencar-la.
- Embolcal·leu la paparra amb paper higiènic i llenceu-la al vàter.

Eviteu gratar-vos la zona de la ferida.

Netegeu la ferida

- Netegeu-vos bé la ferida amb aigua i sabó, i apliqueu-vos un antisèptic (povidona iodada, clorhexidina, alcohol...).
- En acabar, renteu-vos bé les mans.

Si en el decurs d'un mes després de la picada apareix febre, erupció a la pell o algun altre malestar, cal que us adreceu al centre de salut més proper i expliqueu que us va picar una paparra (informeu el personal mèdic quan i on).

Enllaços d'interès

Malalties transmeses per paparres. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) (pàgina en anglès)

Paparres. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (pàgina en anglès)

Guia d'actuació davant la picada d'una paparra. Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat (MSSI)

Relació de biocides autoritzats per al control de paparres. Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat (MSSI)

Capacitació relacionada amb l'ús de biocides. Departament de Salut

